

Nepodpisani se dopisi ne tičaju.
Prispisana se pisma tičaju po 5
i 6. stakli redak. Oglaši ed 8 re-
dakcije stope 60 kč, za svaki redak-
ciju 5 kč ili u slučaju opetovanja
i 2 pogodbe sa upravom. Novci se
isuđuju poštarskom napravicom (us-
luga poštala) za administraciju
"Naša Sloga" imo, prezime i na-
zivu pošte valju točno označiti.

Komu list nedodje na vrieme,
ako to nije odgovarajuća u otvo-
raru pisma, za koje se ne plaće
poštarske, ako se izrava zapise:
"Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stigao rastu male stvari, a "Sloga sve pokvari". Nar. Pos.

Hrvatska Lipa i talijanski Rovinj.

II.

Rovinj ima desetak tisuća duša. Oni su skoro svi Latini, govora ši-
goga nekim južnjim Talijanom. Grad
je na vrlo ugodnu položaju na moru,
ima prostrane drage, zaklonjene otoci.
Pučarstvo bavi se velikom većinom
obdjevljanjem polja, pak malom trgo-
vinom, napose ribarstvom.

Dok u obstojale u davnih vje-
kovih slobodne komune gradske, neka
mješanica staroselaca i rimskih nase-
jenika, Rovinj bješa veleznamenit.
Kasnije pada pod Mletke.

Kad je Austrija pred 70 godina
od prilike zadobila i onaj dio Istre, goga, uzimaju sreću jedan drugomu
nešto i tako dalje, a zaboravljala je,
da je Istra nešto mnogo većega i po
državu znamenitijega, nego li pojedini
gradici Istre.

Ali o tom biti će srode još go-
voriti. Vratimo se k Rovinju.

Neumornim nastojanjem čovjeka,
koj je do sada sav svoj život posvetio
svomu rodnom gradu, Rovinj je dobio
tvornicu duhana (tabaka), gdje se
prehrani mnoga sirota; dobio je i tra-
kak željeznice od Kanfanara, dakle mogao, pak mu se to u grijh upisuje.

Obično se zaboravlja što je tko
učinio dobra, a ostaje u pameti ono,
što nije učinio, jer nije znao ili nije

polozaju, smrdež od nošnje nekih
stvari k moru kada tko hoće, silna razloge,

prazna vjera u puku, nemar za bud
koju žrtvu u javno dobro i — tko

Tako je bilo i u Rovinju. Mnogo-
godinu starac Campitelli, poslijе država je potrošila silne nove
godišnji načelnik starac Campitelli,
na uređenje morske obale u pravu
luku; mule i rive ljepota je viditi.
Dodatajmo k tomu, da je od mnogo
godina u Rovinju sielo okružnoga
sudista ili tribunala, koje i silom i

milom vabi tamo tujince i da je po-
slednjih godina podignuto u blizini
tječilište ili hospicij za djece, kojih su
žalvi (skrofule), pak eto možemo su-

Ne prodju ni dve godine dana, naša gradska uprava neda niti prilike
darova. Ali ne sva! Zapadna obala vino Pensiero, list koj se štampa u mjeseci, da nismo ni u skupštinu sa-
zvani. Načelnik Rismundo krivo je
Iku, Lovran, Mošćenička draga i mnoga vinja, ovako je prisiljen pisati (dajemo tučnac moje razloge); iz njih se ne-
druga mjesto ne imaju kamo tako tekuću samo izvadak, jer je članak dug: može zaključiti, da je on čovjek

Dne 9. aprila gradска sjednica. Sve okrutan. Treba čitati talijanski tu izjavu
slobodom većem od drugih občina, totto. —

Za sjednice prijavnja načelnik najvećem u Istri; tako je u gradu,
daljnje ostarke, onu Ivana Benussi i koj se nije zadovoljio običnom slobodo-
onu Ivana Sponze.

Dr. Marko Costantini obrazloži htio imati svoj "statut", jer je to
svoju ostavku. Kaže, da vlada veliko zamamljiva rječ. Tako je u gradu,
nezadovoljstvo. On bi bio rado, da kojim je mnogo godina upravlja čovjek
ne moreno. Ali je mučno. Delegati imaju uprave, dobrog srca koliko hocete,
premaši moći (drugimi riječi: glavar ali premaši sretan u izvadjanju svojih

čini što ga je volja). On, Costantini, osnova.

Mi neznamo za stalno, je li istina,
da nemože više zapuščati svojih po-
slova za občinske i zato odstupa. Dr. Campitelli (zemaljski kapetan) ni dobro vodenog vrucbenog zapisnika.

Mi neznamo za stalno, ali reč bi, da
dom austrijskih občina, nego je
nezadovoljstvo. On bi bio rado, da kojim je mnogo godina upravlja čovjek
ne moreno. Ali je mučno. Delegati imaju uprave, dobrog srca koliko hocete,
premaši moći (drugimi riječi: glavar ali premaši sretan u izvadjanju svojih

čini što ga je volja). On, Costantini, osnova. Mi neznamo za stalno, je li istina,
da grad Rovinj nekih godina nije imao
državu obdarila, a Lipi nije ništa dala;
da se u gradu Rovinju vidi nečistoča velike, da se u ljeti voda
plaće svaki kabal nekoliko novčića,
da neima dobrih škola, da neima prave
police, da neima čovjeka, koji bi želje-
nom rukom uveo zdrave odnose u svih

granah javne uprave, kada to ne ide
da budete birali nove mjesto ovih, onda za rukom jednomu Rismundu. Ali iz
čete birati i načelnika. Kamo sreće,
svega znamo, da Rovinj grozno pro-
čete birati i načelnika. Kad se ne iduće
policije, da neima čovjeka, koji bi želje-
nom rukom uveo zdrave odnose u svih

Dakle i on hoće, da odstupi!

Sjednica se završila bez končane
to je, da je Austrija Rovinj mnogimi
odluka!

"L'Indipendente" od 18. aprila
ima izjavu Quarantotta. Vadimo iz
negdašnja poštarska državna cesta na-
vije ovo: "Koliko je bilo veselje pri-
godom poslednjih izbora? Recite mi ljevi uzdržava posebnim nametom, ili

sada, koliko li nismo razočarani sada da ju zapusti, kako ga je volja!"
Sjednica se završila bez končane
to je, da je Austrija Rovinj mnogimi
darovi obdarila, a Lipi nije ništa dala;

"L'Indipendente" od 18. aprila
ima izjavu Quarantotta. Vadimo iz
negdašnja poštarska državna cesta na-
vije ovo: "Koliko je bilo veselje pri-
godom poslednjih izbora? Recite mi ljevi uzdržava posebnim nametom, ili

sada, koliko li nismo razočarani sada da ju zapusti, kako ga je volja!"
Sjednica se završila bez končane
to je, da je Austrija Rovinj mnogimi
darovi obdarila, a Lipi nije ništa dala;

"L'Indipendente" od 18. aprila
ima izjavu Quarantotta. Vadimo iz
negdašnja poštarska državna cesta na-
vije ovo: "Koliko je bilo veselje pri-
godom poslednjih izbora? Recite mi ljevi uzdržava posebnim nametom, ili

sada, koliko li nismo razočarani sada da ju zapusti, kako ga je volja!"
Sjednica se završila bez končane
to je, da je Austrija Rovinj mnogimi
darovi obdarila, a Lipi nije ništa dala;

"L'Indipendente" od 18. aprila
ima izjavu Quarantotta. Vadimo iz
negdašnja poštarska državna cesta na-
vije ovo: "Koliko je bilo veselje pri-
godom poslednjih izbora? Recite mi ljevi uzdržava posebnim nametom, ili

sada, koliko li nismo razočarani sada da ju zapusti, kako ga je volja!"
Sjednica se završila bez končane
to je, da je Austrija Rovinj mnogimi
darovi obdarila, a Lipi nije ništa dala;

"L'Indipendente" od 18. aprila
ima izjavu Quarantotta. Vadimo iz
negdašnja poštarska državna cesta na-
vije ovo: "Koliko je bilo veselje pri-
godom poslednjih izbora? Recite mi ljevi uzdržava posebnim nametom, ili

sada, koliko li nismo razočarani sada da ju zapusti, kako ga je volja!"
Sjednica se završila bez končane
to je, da je Austrija Rovinj mnogimi
darovi obdarila, a Lipi nije ništa dala;

"L'Indipendente" od 18. aprila
ima izjavu Quarantotta. Vadimo iz
negdašnja poštarska državna cesta na-
vije ovo: "Koliko je bilo veselje pri-
godom poslednjih izbora? Recite mi ljevi uzdržava posebnim nametom, ili

sada, koliko li nismo razočarani sada da ju zapusti, kako ga je volja!"
Sjednica se završila bez končane
to je, da je Austrija Rovinj mnogimi
darovi obdarila, a Lipi nije ništa dala;

"L'Indipendente" od 18. aprila
ima izjavu Quarantotta. Vadimo iz
negdašnja poštarska državna cesta na-
vije ovo: "Koliko je bilo veselje pri-
godom poslednjih izbora? Recite mi ljevi uzdržava posebnim nametom, ili

sada, koliko li nismo razočarani sada da ju zapusti, kako ga je volja!"
Sjednica se završila bez končane
to je, da je Austrija Rovinj mnogimi
darovi obdarila, a Lipi nije ništa dala;

"L'Indipendente" od 18. aprila
ima izjavu Quarantotta. Vadimo iz
negdašnja poštarska državna cesta na-
vije ovo: "Koliko je bilo veselje pri-
godom poslednjih izbora? Recite mi ljevi uzdržava posebnim nametom, ili

sada, koliko li nismo razočarani sada da ju zapusti, kako ga je volja!"
Sjednica se završila bez končane
to je, da je Austrija Rovinj mnogimi
darovi obdarila, a Lipi nije ništa dala;

PODLISTAK.

Put u Egipt.

II dio.

U Port-Saidu.

Napisao Vladko Krajanin.

2. Europejski predjeli.
(Dalje.)

Sve je živo na tom pazaru i to od
jutra do mrača. Čestite gospodarice na-
gadjaju se i cigane s Arapi, koji nepo-
puštaju red od svoje cene. Tuč će nači-
ti uveč zanočito ljudi, a buka i vika slegne
i malo samo o podnevu, ali dakako samo
za kratak čas. Dilem pazara diže se po
koja oveća kuća, inače su sve sami oni
stacioni, u koje trgovci prenesu u većer
svoju trgovinu. Takav vam je port-
saidski pazar.

Ali ne može misliti, da je to najljepša
i najznamenitija ulica u Port-Saidu. Naj-
ljepša je boja, koja vodi po prilici sa
sredine pazara k luct. Dakako, da se ju
ne može usporediti s nadimki velegradskimi
ulicama, ali za Port-Said nema njoj prigo-
vara. S obujih strana ulice stena se uzduži
pločnici, a inače je sve golji pjesak. Sigurna ulazi u srednji prokop, tako, da je dragi u Abissiniju u poslednji ako se ne razborito svojimi nasobama. Ali najbolje

jedne i druge strane ulice diže se visoke prvi početak kanala upravo gradečka luka, kuće, u kojih imade dobre okskrbljene
duljina i sklađasti, u kojih su zastupane i
izločne i zapadne obrtnice. Pred prije-
dini sklađasti namještene su ogromne po-
sude iz japanske porculane, kitajski boja-
dani sunčobrani, štapovi, raznobojno eli-
kane lepeze, te avakaje rezbarije, koje

su Židovi doneli iz Palestine, kao krasne
križiće, krunice i drugo.

Iduć u pazaru tom ulicom, opaža se
da deonji strani iste krasan trg, kraj ko-
jeg se diže ogroman Hotel de France i "au Paradies" itd. Pred kavarnami namje-
štene su djele Louvre". Nedaleko toga trga, idući teni su malen ave do mora stolovi sa
praznim kanalu, nalazi se pošta, a naproti dali. Toj sam sproveo često po čitave sate

Vele, da su na svetu svetu jošta same
dva takva avetionice, i to jedan u Londonu,
a drugi u New-Jorku u Americi. Sagradio
da ih je isti infir.

Na ušću kanala diže se drugi al nizi
avetionik od prvoga. Ulazeći u luku oyazi
se s desna na obali dugi niz lepih kuća.
Tu je egipatska mitnica, razni konzulati i

njejkoliko kavarna, kao "Caffè au Commerce"
i "au Paradies" itd. Pred kavarnami namje-
štene su djele Louvre". Nedaleko toga trga, idući teni su malen ave do mora stolovi sa
praznim kanalu, nalazi se pošta, a naproti dali. Toj sam sproveo često po čitave sate

Vele, da su na svetu svetu jošta same
dva takva avetionice, i to jedan u Londonu,
a drugi u New-Jorku u Americi. Sagradio
da ih je isti infir.

Na ušću kanala diže se drugi al nizi
avetionik od prvoga. Ulazeći u luku oyazi
se s desna na obali dugi niz lepih kuća.
Tu je egipatska mitnica, razni konzulati i

njejkoliko kavarna, kao "Caffè au Commerce"
i "au Paradies" itd. Pred kavarnami namje-
štene su djele Louvre". Nedaleko toga trga, idući teni su malen ave do mora stolovi sa
praznim kanalu, nalazi se pošta, a naproti dali. Toj sam sproveo često po čitave sate

Vele, da su na svetu svetu jošta same
dva takva avetionice, i to jedan u Londonu,
a drugi u New-Jorku u Americi. Sagradio
da ih je isti infir.

Pogled po svetu.

Trst, dan 30. aprila 1890.

Austro-Ugarska: U carevinskom vječu teće razprava o državnom proračunu prilično mirno i tizno. Zastupnici pojedinih stranaka upotrebljuju ovu prigodu, da iznesu pred cesarsku vladu svoje tegobe i težje, a vlast obetaje po običaju lievo i desno držeći se one naše poznate: od občanja do danja jest daleko. Ovoga puta razbistri su dostatno naši zastupnici iz Primorja, Kranjske i Štajerske politički i gospodarstveno stanje naših južnih pokrajina, te se cesarska vlast nemože izgovarati, da nezna čega trebamo il' da nisu možda naše želje i težje izvedive i opravdane. Nebude li se niti od sada cesarska vlast obazirala na savjete i molbe naših zastupnika, tada zbilja neznamo kako bi ju oni mogli i nadalje podupirati.

Carevinsko vijeće prekinuti će svoje sjednice 14. maja jer se otvara 17. maja česki zemaljski sabor. Vlada se nuda, da će carevinsko vijeće do tada razpraviti proračun i ostale važnije predmete, a nedogodi li se to, tad bi sazvala carevinsko vijeće opet sredinom jula posto budu delegacije svrde svoj posao.

Mlađečki zastupnici i privrženici u Moravskoj držali su nedavno u Brnu sastanak, na kojem bježe izradjen program, kojeg će se držati kod budućih zemaljskih izbora.

Carevinsko vijeće zabilo je predlog českog zastupnika Jahn, da se provede predstojeći popis pučanstva na temelju običavnoga jezika i na temelju narodnosti. Proti predlogu glasovali su njemački liberalci i konservativci, zatim Poljaci, koji se boje, da bi takovim popisom narasao broj njihovih suzemljaka Rusina. Popisati će se dulje i ovoga puta pučanstvo Austrije samo na temelju običavnog jezika, a kako je takav popis nepouzdani i nepravičan, znademo mi u Istri najbolje.

Ferdinando Martini podignu čašu u slavu pjesnika Prati i Revere, koji bih — kako je poznato, po rodu Austriji. Prati se je rodio naime u južnom Tirolu a Revere u Trstu. On je napisao ovim pjesnikom, koji su češnjećim pogledom na domovinu nepokolebitost zakona zajedništva zemlje i plemena proslavili.

I ovih kratkih stavaka može razviditi, velepoštovanog gospoda, da nije cilj tomu društvu tako nedušan, kao što bi još prigodom prve sjednice predstavljao. Dopustit ćete mi, da učinim posve malenu opazku, koja se tiče moje malenkosti.

U jednom bečkom časopisu, mislim u "Tagblattu", bježe rečeno, da je moje umirovljenje u savezu sa mojim gorovom od dne 14. marta 1884. Obrazloženo bježe taj kako sam bio umirovljen — služio sam naime kao prokurator kod dalmatinske financijske prokure — uslijed pritužbe talijanske vlade, koja da se je osudila nekoj stvari mogog gorova utrijeđenom. Nezamisli, da li ja tvrdjaju istinita ili ne; jer u dekretu o umirovljenju nebjaje ta straga mjeru nikakvom niči utemeljena. Taj pretrpljena škoda bježe za mene razmjerno velika, jer da sam služio još 2½ godine, nebi bio prikriven za osimino mikrovine i za jedan kvinkvejni, što iznosi godinice ukupno 800 for, to je svota, koju se nemože omaložiti. Odstali možete, gospodo moja, razviditi, kako je potrebno, da se već jednom u ovoj visokoj žari uredi pitanje o službenoj pragmatici državnih činovnika, jer da imademo takovu pragmatiku, nebi se mogli dogadjati ovakvi slučajevi.

Gospodo moja! Si hoc fit in viridi ligno, quid sit in arido? *

Ako se postupa samom kano zastupnikom i to zastupnikom većine tako, možete si lako misliti kako se može postupati ili se postupa sa podredjenim i nezaštitnim činovnicima.

Pitat ćete me, zašto govorim tek sada o toju predmetu. Govorim o tom jedva sada, jer sam mislio, da će visoko ministarstvo, obaveštešeno o mojoj nevinosti, stvar izpraviti. No, pošto se to do zada dogodilo sije, to držim, da sam morao ovo u ovoj visokoj kući spomenuti. Nezamisli, gospodo moja, zamjeriti što sam se za kratko svratio na pitanje čisto osobne saravji.

(Slijedi ēe.)

Italija: Radi lošeg gospodarstvenog stanja Italije ciepaju se stare političke stranke sve to većna, jer se u svakoj nadje nezadovoljnika, koji se slažu i ujedinjuju u opoziciju protiv vlasti, koja da propašće narod nezretnom politikom.

Njemačka: Knez Bismarck pruža njemačkomu narodu iz svoga zatvora, da će i nadalje sudjelovati kod političkog rada Njemačke. Rekac

seću dostoјno vršiš rodoljubni i kulturni svoj zadatak. I Ti i svi Trogi vratnici pokazati, da su zakoni i uredbe, bile dobre bile zle, samo oblik, a glavna stvar je život!

Tko bude htio pomladiti Istru, biti će prisiljen s nami računati, jer je zakon života jaci od zakona, koje stvaraju pojedinci! Gdje nije života, neponauži ni „statut“.

GOVOR.

narodnoga zastupnika dra. Dinka Vitezovića izrečen prigodom razprave o državnom proračunu u sjednici carevinskog vijeća, dan 21. aprila t. g.

Visoka kuća! Upozorio sam opetovo u ovoj visokoj kući na pogibelj, koja prieti državi radi politike, koja se provadja u južnom dielu monarhije, one politike, koja talijanski živali tuli tako podupire dočim potiskava slavenski živalj u zakutak. Ovoga pitanja dotaknuće se samo letimice drugi glavni govorak kod glavne razprave, a meni je kao poslaniku onoga diela monarhije dužnost, da o tomu potanje prigovorim. U sjednici 8. marta prošle godine rekao sam medju ostalim i slijedeće (čita): „Slavenski živali sačinjava, što mora svatko priznati, koji poznade ikolično odnosaje Primorja, najvrćaj bedem proti težnjama zapadnih susjeda. Imalo bi se ipak već prijeti jednom odustati od politike, kojoj je reč alije zadača: samoubojno taj bedem prušiti.“

Dokazao sam doista koli onim govorom toli kod drugih prigoda mnogočim činjena, da su državni činovnici, bilo i neznačajući, talijanski živalj tako rekuć umjetno njezovogli.

Što se tiče spomenute jur pogibelji, neka mi bude dozvoljeno upozoriti Vas na članak, što no je nedavno izšao pod naslovom „I redentizam“ u jednom hrvatskom časopisu, naime u Zagrebu izlazečem „Obzoru“. U tom se članku navadja najprije, kako je talijanski bivši ministar Ruggero Bonghi, premda prije toga kolo parlamentarac naškrajinjoi desničari, govorio ipak prigodom otvorenja narodnoga društva „Dante Alighieri“ u Rimu tako, kao što bi govorio zastupnik naškrajinjih ljevice. Na pitanje što bi imalo to znatiči, dajo pišac rečenoga članka slijedeći egodni -dgovor (čita):

„To znači, da su u Italiji u pogledu redentizma svjedno misli, pripadali oni desničari, ljevice ili središču. Svi smatraju, da nespase nekoje austrijske pokrajine, kao zemlje, koje svojata Italija na temelju narodnognoga načela. Jedni mogu biti u izboru izraza i načina govorova oprezniji od drugih, no gledje čuvata i tužuju neime nikakve razlike između jednoga Bonghia, jednoga Cavallotija, jednoga I m b r a n i a, i kako se već svit talijanski državnici zovu“.

Spomenuto narodno društvo „Dante Alighieri“ bježe otvoreno što svećenje u Rimu na 24. marta ove godine. Grad Rim zastupao je kod toga načelnik, koji je izrekao tom zgodom vrlo odusmrljivo govor. Pozdravio je narodno društvo u

uspjeva u tom obziru ogromna slavenska država Rusija i to zato, jer ona znače štovati imanje, slobodu, vjeru, jezik i običaje onih naroda, koje uzme pod svoje okrilje.

Položaj „Marine“ je zbilje krasan. Kad se po podnaru sunce iz mjesata sakrije, tada pokrije malne svu Marinu blad, koji biva tim ugodniji, što u to doba piri i hlačan vjetrič u morske strane. U to doba dolazi na Marinu nabočno stanovnika, da se tu najnjiči svježa zraka, kakva bi drugdje usuljala tržišta. Cim sjedeš tuj pred koju kavann, doleti pred tebe dječak sa škataljom i četkom u ruci. Klekne našau pred tebe, te položi kraj tvójih nogu onu škatalju, a ti onda makar i proti svojoj volji moras položiti na nju jednu pak drugu nogu, da ti osvijela obuvalo. Kad svrši svoj posao, dadeš mu jedan „sou“, koji vredi toliko, koliko i dva novčića. Od tega „sou-a“ ide polovica vlasti, a drugu polovicu, naime naš jedan novčić, razdiže medju sobom poduzetnik i dječak, tako da ovom predloženju ostane samo polovica novčića. A koliko čulaka dobije ono jedno, dieće od onih, kojim čisti poštote! Al on to sve natpljivo podnosi, jer ga čeka kod kuće gara, a često i njegova siromašna avoja.

(Slijedi ēe.)

ime grada, u kojem je — kako reće latinski orao u prošlo doba stoga silna kralja pružio, da polici širok sveta. Rekao je (čita):

„Genij Rima, pod čijim okriljem započinje društvo svoj rad, neka promiće, oživotoruje njegovu plementu svrhu na korist i slavu Italijanskog naroda.“

Kod otvorenja toga društva progovorili Ruggero Bonghi i o njegovih zadaćah, koje su samo moralnoga i društvenoga značaja, koje ako se ovise, zabraniti će, da se posuži zemlješi, na kojem se može — bilo kad mu drugo — politička prava pravomoćno osnivati. „Dante Alighieri“ probio je svojim svjetlostom sredovječnu tminu. Tako neka blagoslavi i sada svojim imenom djelo, kojim imaju biti talijanski jezik i prosjek u njihovoj sadašnjoj vlasti od tudjeg nametnutija itčenja“.

Iz ovih četiri riječi, gospodo moja, razabrati, kako je Ruggero Bonghi vrlo diplomatski govor.

Osnacio je naime kano zadaču društva u samo obrazu, dočim nije u društvenih pravilih hotomice nista o tomu rečeno: no razvidno je iz njegovog, slijedećeg dana držanog govor, kako nije zadača toga društva, da se brani već da uveljuje.

Jasnije nego li Bonghi izjavljuje se u društvenom časopisu „La vita italiana“ jednim člankom profesor Giacomo Venezian. Dočim motrimo rečak medju ostalim i slijedeće (čita):

„Slavenski živali sačinjava, što mora svatko priznati, koji poznade ikolično odnosaje Primorja, najvrćaj bedem proti težnjama zapadnih susjeda. Imalo bi se ipak već prijeti jednom odustati od politike, kojoj je reč alije zadača: samoubojno taj bedem prušiti“.

Dokazao sam doista koli onim govorom toli kod drugih prigoda mnogočim činjena, da su državni činovnici, bilo i neznačajući, talijanski živalj tako rekuć umjetno njezovogli.

Što se tiče spomenute jur pogibelji, neka mi bude dozvoljeno upozoriti Vas na članak, što no je nedavno izšao pod naslovom „I redentizam“ u jednom hrvatskom časopisu, naime u Zagrebu izlazečem „Obzoru“. U tom se članku navadja najprije, kako je talijanski bivši ministar Ruggero Bonghi, premda prije toga kolo parlamentarac naškrajinjoi desničari, govorio ipak prigodom otvorenja narodnoga društva „Dante Alighieri“ u Rimu tako, kao što bi govorio zastupnik naškrajinjih ljevice. Na pitanje što bi imalo to znatiči, dajo pišac rečenoga članka slijedeći egodni -dgovor (čita):

„To znači, da su u Italiji u pogledu redentizma svjedno misli, pripadali oni desničari, ljevice ili središču. Svi smatraju, da nespase nekoje austrijske pokrajine, kao zemlje, koje svojata Italija na temelju narodnognoga načela. Jedni mogu biti u izboru izraza i načina govorova oprezniji od drugih, no gledje čuvata i tužuju neime nikakve razlike između jednoga Bonghia, jednoga Cavallotija, jednoga I m b r a n i a, i kako se već svit talijanski državnici zovu“.

Spomenuto narodno društvo „Dante Alighieri“ bježe otvoreno što svećenje u Rimu na 24. marta ove godine. Grad Rim zastupao je kod toga načelnik, koji je izrekao tom zgodom vrlo odusmrljivo govor.

Pozdravio je narodno društvo u

uspjeva u tom obziru ogromna slavenska država Rusija i to zato, jer ona znače štovati imanje, slobodu, vjeru, jezik i običaje onih naroda, koje uzme pod svoje okrilje.

Kad se po podnaru sunce iz mjesata sakrije, tada pokrije malne svu Marinu blad, koji biva tim ugodniji, što u to doba piri i hlačan vjetrič u morske strane. U to doba dolazi na Marinu nabočno stanovnika, da se tu najnjiči svježa zraka, kakva bi drugdje usuljala tržišta. Cim sjedeš tuj pred koju kavann, doleti pred tebe dječak sa škataljom i četkom u ruci. Klekne našau pred tebe, te položi kraj tvójih nogu onu škatalju, a ti onda makar i proti svojoj volji moras položiti na nju jednu pak drugu nogu, da ti osvijela obuvalo. Kad svrši svoj posao, dadeš mu jedan „sou“, koji vredi toliko, koliko i dva novčića. Od tega „sou-a“ ide polovica vlasti, a drugu polovicu, naime naš jedan novčić, razdiže medju sobom poduzetnik i dječak, tako da ovom predloženju ostane samo polovica novčića. A koliko čulaka dobije ono jedno, dieće od onih, kojim čisti poštote! Al on to sve natpljivo podnosi, jer ga čeka kod kuće gara, a često i njegova siromašna avoja.

(Slijedi ēe.)

nastaviti će se neutraljire, a mladjega narodnoga osoblja jest dašnog isto promišljanju i ustajao, a bude li trebalo — čuće gospodo moja — tako da se slijem. Neki članovi ova visoke kuće, koji bijaju ovde već za prosloga rasjedanja, sjećati će se kako sam u stojem govorio dne 14. marta 1884. govorio o spisu, što ga je izradio Paolo Fambri godine 1880. pod naslovom: „La Vase in Giulia“.

U toj knjizi obrazložio je Fambri, kako su granice, stvorene za zadnjeg mira između Austrije i Italije, za Italiju pogibelje, te da isto valja izpraviti. Fambri je priznao, da pripada srednjim stranci, koja ide za tim, da izpravi to granice mirem putem, a kad to nebi išlo, onda silom. Bonghi i nasuprot, koji je apit Fambrijevom jedno pismo opratio, koje bijaju takodjer kao uvod knjige iskazao, izjavio se otvoreno za pristaju unjene stranke, koja čeli jedino putem prijateljske negdje rečene granice izpraviti. On se je izrazio, da želi doduše, da se poprave granice Italije priključenjem Primorja, no nipošto silom već dobrim sporazumom.

Sada se mogli uviditi iz kratkog izvadka njegova govor, izrečenoga nekoliko godina izrađa, da je stoga temeljna načela posve promjenio, te da hoće da granice u slučaju potrebe i oružjem izpraviti. Čuditi će se radi preobraćenja toga društva; no ja držim, da se stvar dade vrlo lakko protumačiti, pošto su upravo javni činovnici Austrije sami djevljanje Bonghijevog i njegovih istovremenskih promicati; jer ako smatruju sami austrijski državnici uvedenjem talijanskog poslovog jezika u uređibni kolici Istre toli Dalmacije, ova pokrjuje kuo talijanske, zašto nebi iste smatrati za takove talijanski državnici na temelju narodnognoga načela?

Zastupnik Solimbergo napisao je također tom prigodom cilju narodnoga društva, koj je nudio cadržan doduše u pravilih, ali kojeg shvaća sva Italija. Što se imade ovđe razumjeti pod nazivom „sva Italija“ nije težko pogoditi, jer spada u suda sada po sudu govornika u koliko se to Austrije tiče, Dalmacije, Primorje i Tirol.

Ferdinando Martini podignu čašu u slavu pjesnika Prati i Revere, koji bih — kako je poznato, po rodu Austriji. Prati se je rodio naime u južnom Tirolu a Revere u Trstu. On je napisao ovim pjesnikom, koji su češnjećim pogledom na domovinu nepokolebitost zakona zajedništva zemlje i plemena proslavili.

Iz ovih kratkih stavaka može razviditi, velepoštovanog gospoda, da nije cilj tomu društву tako nedušan, kao što bi još prigodom prve sjednice predstavljao. Dopustit ćete mi, da učinim posve malenu opazku, koja se tiče moje malenkosti.

U jednom bečkom časopisu, mislim u "Tagblattu", bježe rečeno, da je moje umirovljenje u savezu sa mojim gorovom od dne 14. marta 1884. Obrazloženo bježe taj kako sam bio umirovljen — služio sam naime kao prokurator kod dalmatinske financijske prokure — uslijed pritužbe talijanske vlade, koja da se je osudila nekoj stvari mogog gorova utrijeđenom. Nezamisli, da li ja tvrdjaju istinita ili ne; jer u dekretu o umirovljenju nebjaje ta straga mjeru nikakvom niči utemeljena. Taj pretrpljena škoda bježe za mene razmjerno velika, jer da sam služio još 2½ godine, nebi bio prikriven za osimino mikrovine i za jedan kvinkvejni, što iznosi godinice ukupno 800 for, to je svota, koju se nemože omaložiti. Odstali možete, gospodo moja, razviditi, kako je potrebno, da se već jednom u ovoj visokoj žari uredi pitanje o službenoj pragmatici državnih činovnika, jer da imademo takovu pragmatiku, nebi se mogli dogadjati ovakvi slučajevi.

Gospodo moja! Si hoc fit in viridi ligno, quid sit in arido? *

Ako se postupa samom kano zastupnikom i to zastupnikom većine tako, možete si lako misliti kako se može postupati ili se postupa sa podredjenim i nezaštitnim činovnicima.

Pitat ćete me, zašto govorim tek sada o toju predmetu. Govorim o tom jedva sada, jer sam mislio, da će visoko ministarstvo, obaveštešeno o mojoj nevinosti, stvar izpraviti. No, pošto se to do zada dogodilo sije, to držim, da sam morao ovo u ovoj visokoj kući spomenuti. Nezamisli, gospodo moja, zamjeriti što sam se za kratko svratio na pitanje čisto osobne saravji.

(Slijedi ēe.)

* Ako se tako događa zelenomu djetetu, što će biti sa rubom? Op. Ur.

je, asime hamburškim trgovcem, da će doći u pruski sabor i da će se dati pirati u njemacki državni sabor. Odatle sude njegovi protivnici, da će on stupiti u opoziciju proti svomu nasljedniku, dotično proti mladomu cesaru, koji de ga je prisilio, da se odreće političkoga djelovanja.

Franina i Jurina

Fr. Ča bić rekà Jure, ča čeka saki dan
on jerac na Kanfanarekem itacione?
Jur. Valjada kozu s Poreča.
Fr. Neće biti, zač škiliči vaši va Rovinji.
Jur. Misli trebaš, da će mu pribi od famo
železnicom „Pro patria“.
Fr. Dobru bi ko bi donesao pano bači,
da pak lava ē njimi neme kmete, ki
veruju i slipeim kad njim govore, da
po strku osal leti.
Jur. Za takove nisu benti nego bić i travs.

Nad srcekim grobom

Ivana opata Fiamina,

našvrg na Rieci dne 24. aprila 1890.

Mentora nam učesniči vrli
I ti ide iz našega kraja
A dom s nova obuze nam tuga,
Što te zemlja toli rano gili.

Za mladostu duh Tvoj jur pohrli
Da od oveća iz hrvatskog luga
Svje kiti, kojom obasuu ga
I glas sebi steče neuvaril.

Svajav sladko krone Iatre sine
Vrh Rieke što ju plaću vali
Odmetnice, koja nas nevrili,
A duh eaje ti s nebeske visine
Uz umnike, što su rodu evali
Nebi l' k sredi kašpipt mu bili!

V. P.

Različite vesti.

† Ivan Fiamin. Sborni kaptol riečki javlja nam smrt jednoga od najboljih Hrvata na Rieci. Dne 25. aprila preminuo je naši tamо prečastni g. Ivan Fiamin, opat sv. Jakova od Falum (Opština), pošt i kanonik sbornoga kaptola riečkoga, arhidiakon riečki, priprednik duhovnog stola, prosinčaninski izpitatelj i kupnik grada Rieke, poznati hrvatski rođoljub i književnik.

Pokojni Fiamin jest sin naše Istre, hrvatske naše Opatije, odakle se je za ranu odselio na Rieku, gdje je izduo gimnaziju pod učiteljovanjem nezaboravnoga profesora Frana Kurela, komu je bio jedan od najmilijih i najodličnijih dјaka. Pokojni biskup senjski barun Olegović polaže od hέnsa mladiću na bogoslovne nauke ne bečko svučilišće, odakle ga kasnije posvao i namjestio kao profesora bogoslovja u senjskom sjemeništu. Pod istim biskupom bijaše kasnije imenovan župnik grada Rieke, gdje je župničko kroz dvadeset i osam godina. Pokojni Fiamin bijaše tra u peti riečkih prevljivaca, koji su u njemu, kao uzorat svećeniku i odlicnu Hrvatiju, nazivali vrlo pogibeljnu njih protivnika. S Fiaminom ugravila je nemila smrt Hrvata na Rieci jednoga od najčestitijih oborioca koli na crkvenom toli na narodnom polju. I u najtežih po hrvatsko vremenu na Rieci stojao je pokojni Fiamin neustanni na svojim mjestima subijajući junaku i odričeši sve navale podupljene svjetline na hrvatsku crkvu i nadrođnost na Rieci. Njegov i narodni najodređitiji protivnici moraše ipak u njemu postovati čelič znacaj, azorno poračanje i neobične dočne vrline. To mu i sada poslije njegove smrti nešto prodane i razajam od 4500 for. za popravak običaja. Ovo neka završi i naše občine, Francetić Franjo 30-nv. Gojtan Josip et al.

ajegao i obogatio krasnimi prevedi i izvornimi spisi.

Mi kao Hrvati i kao suzemljaci, po kojnjem Fiamina imademo dvostrukirano, da žalimo, za toli čestititi, mujem, koji bijaše na čas i diku svemu hrvatskomu narodu i komu kljemo iz das bolne duse: Vječni Ti pokoj prevredni svečeniće, rodoljube i suzemljace!

Vieski gošti. Prošloga pomeljita slijede am parobromom iz Dalmacije tedički i miši nam gošti prestr. gg. Šime Milinović nadbiskup bartski sa tajnikom i pozmati narodni pjesnik Jovan Sandefić. Prva dvojica odputovala utork u Rim dočim boravi naši slavni pjesnik jošte medju nama. Ponedeljak na večer posjetio ti slavni muževi našu čitaonicu, gdje su u prijateljaskom krugu dobrabro dugo pozavali.

Novi odvjetnik. Dne 25. t. m. unešen je u listu odvjetnika tričanske komore sa sjelom u Puli naši prijatelji i narodni zastupnik g. dr. Matko Laginja. Ovajtene smo izjavili, da će g. dr. Laginja čim prije može moguće preseliti se u Pulu, a međutim će ćešće ipak dolaziti tamo.

Imenovanje. Pravni vječbenik kod ovajtene tribunala g. dr. Otokar Ribač i imenovan je pravnim pristučnikom kod istog tribunala.

Diočanske vesti. Preav. biskup dr. Ivan Glavina diečiće sakramenat sv. Berme dne 11. t. m. u Barkovljah, a dne 18. u Rojanu kraj Trsta. — Veče gosp. Blaž-Dekleva, župe-upravitelj u Bernu, posao je upravitelj župom u Cerovlje. — Veče g. Fran Nachtigal, dosadašnji upravitelj župe u Šterni otisao je u biskupiju. — Otvoreno je natječaj do 31. maja t. g. na mjesto kanonika školsnika kod stolnoga kaptola u Trstu.

Pozajilo u „Slovenskoj čitalnici“ u Trstu. Kako nam javlja sl. odbor naši čitalnici biti će u subotu dne 3. maja u 8 sati na večer posjeću (jour fixe) i pogovor članova gk le stavka novoga odbora, koj se imade izabrat u dne 10. maja u glavnoj skupštini. Pozivaju se gg. članovi, da se mnogobrojno dostavu rečenoga dana u naše ljepe društvo.

Govor nařednoga zastupnika g. Ivana Nabergoja. U sjednici carevinskoga veća dne 28. aprila govorio je g. Nabergoj o slovenom školstvu u tričanskoj okolici i o pomajanju slovenskih pučkih škola u gradu Trstu. Govornik predložio je zastupnički kući rezoluciju, koja ide u tim, da se vlada pobrine naředbenim putem za utrojenje slovenskih pučkih škola u Trstu dok se stvari novi zakon za pučke škole u Trstu i okolicu.

Veliki koncert područničkih, sv. Cirila i Metoda u Trstu, obdržavan prošle nedjelje u karalištu „Armonia“ izpao je nad svato očekivanje. Sve prostorije krasnoga karališta bijahu dubkom punе. Sve točke bogatoga programa bijahu upravo majstorski izvedene. Krusa toj večelicu bijaju divan pjev slavoga našega karalištnog pjevača gospodin Josipa Nollia, koji je odujevao kao pravi umjetnik ne samo svoje točke i poznatoga jur programa, već i morao dodati i novih na burno povlađivanje. Slavni pjevač dobi krasan lovovianec sa modrom vrpcom, na kojih bijaše napis: „Slavne naši metniki Slovani u Trstu“. Njemu stojahu junacki uz bok naši prevredni tamburaši zadini dramatički odječi našega „Šokola“ i pjevački zbor.

Odobravanju ne bijaše kod pojedinih točkach konca na kraju, što vredni osobiti xg. Nollia i tamburaški zbor, koji je tako naši putnici nova dodati. I pjevači opozvali su obe zboru na burno zahtjevanje.

Bijase to eajaša narodna stvarnost, koja sluji na čas Slavenom Trstu. Odbori pako naši podražnički moraju biti svi zadovoljni, što je i materijalan uspjek neodječivano krešan. Podpun, dakle uspjek moral je kasnije imenovan župnikom grada Rieke, gdje je župničko kroz dva desetka godina. Pokojni Fiamin bijaše tra u peti riečkih prevljivaca, koji su u njemu, kao uzorat svećeniku i odlicnu Hrvatiju, nazivali vrlo pogibeljnu njih protivnika. S Fiaminom ugravila je nemila smrt Hrvata na Rieci jednoga od najčestitijih oborioca koli na crkvenom toli na narodnom polju. I u najtežih po hrvatsko vremenu na Rieci stojao je pokojni Fiamin neustanni na svojim mjestima subijajući junaku i odričeši sve navale podupljene svjetline na hrvatsku crkvu i nadrođnost na Rieci. Njegov i narodni najodređitiji protivnici moraše ipak u njemu postovati čelič znacaj, azorno poračanje i neobične dočne vrline. To mu i sada poslije njegove smrti nešto prodane i razajam od 4500 for. za popravak običaja. Ovo neka završi i naše občine, Francetić Franjo 30-nv. Gojtan Josip et al.

U sljednici ravništoga zastupstva dne 9. ov. m. pročitan bi odpis zemljaka junta u Poreču, posag kojega zemljaka junta dozvoljava gradu Rovinju bezkamatni posljice njegove smrti nešto prodane i razajam od 4500 for. za popravak običaja. Ovo neka završi i naše občine, Francetić Franjo 30-nv. Gojtan Josip et al.

Ljudaru 2 for. Stihović Josip Ljadar 50 tvr. — Bakarić Josip predao polovicu citoš prinda zabava „Hrv. čitaonica“ u Kastvu, — obdržavane dne 26. januara t. g. 22 for. 65 nv. istu prigodom sakupila gospodja Marija Pip u veseli dražtu 13 for. 52 nv. darovan je taj dan Širola Mat Johanić 5 for.

Pošlaš god. god. prinose: Stefanetti Fra-
njo u Topolovcu za Stip. Dubrila 2 for.
Letis Ivan Opatija 50 nv. Bakarić Josip Kastav 1 for. Rutar Tomu Rieka 1 for.
Defar Šime Tinjan 1 for. Bassa Ernest Buršić 1 for. Jeako Stavoj Podgrad 2 for.
Črča Blaž Pazin 2 for. Gojtan Jos. No-
vata oprost od čest 2 for. M. Šumbera-
šota za nov. cl. N. Mošćenice 1 for. Tur-
čanović Antun i Dajčić Jos. iz sv. Petra u Šumi po 50 nv. Jane Josip Opatija 1 for. Babić Jos. i Supljina Franjo Rieka po 50 nv. Grašić I. Nežić Ant. Kurelić Šim. i Zidarić Vinko u Piču svaki po 1 for. Jurčić Mih. Kopar 50 nv. Čioti Dra-
gutin Rieka 50 nv. Čioti Jos. i Čioti Maria st. Matej po 1 for. Iskra Mate Lisac 1 for. Mavar Fr. u Beču 50 nv.
Dr. Bachman Franjo Bistrica 2 for. Mar-
čelja Franjo Klana 1 for. Mandić Kežimir Rieka 40 nv. Puž Ant. u Rukavcu 2 for.
Dukić Ant. u Kastvu 1 for. Dubrovčić Vicko u Kastvu 1 for. Turak Antun u Kastvu 2 for. Urarović Ant. Širola Ivan i Sušanj Josip u Kastvu po 30 nv. Podraska Dragutin i Vjekoslav Vlah u Trstu po 50 nv. Benigar Andrija Altura 1 for.

Dr. M. Trinajstić sakupio u skupu Buzetskih rodoljuba 10 for. 10 nv.

Pojerjenik dra. Gajo Švalba sakupio u Beču: Završčan 1 for. Engelhardt Drag. 1 for. dr. A. Biankini 2 for. Svalba Gajo 1 for. Stajduhar Pavle 1 for. Čučko-
vić Mil. 1 for. Krstelj Ivo 1 for. Jurano-
vić M. 1 for. Müller Adolf 1 for. Butar 50 nv. Bartuljić Josip 1 for. Držić Mat.
50 nv. Mravak Stevo 1 for. Türk 2 for.
Paleček 1 for. Zimmermann Stevo 1 for.
Marković 50 nv. Rieden M. 1 for. Kost-
schet Teofil 1 for. Bergwald 1 for. Abja-
nić Ilja 1 for. Dr. Zbiercowski Fr. 1 for.
Kriz Lujo 1 for. Brusić Jos. 1 for. Des-
zathy 1 for. Glatko 1 for. Bothe 1 for.
Grühnl G. 2 for. Vinović N. 1 for.

Drd. Med. u Gracu Erminio Martinis sakupio u Kotoru 18 for. — Svimi: Sr-
dačna hvala i „živili“!
Kastav 10. aprila 1890.

Uprava Bratovčine hrv. ljudi u Istri.
M. Grossman,
blagajnik.

Neuku nauka.

Kako treba vinograde bra-
niti od peronospore (Konac). Ta smjesa načini se od 100 litara vode, uzm 2 kgl. modre galice i 2 do 3 kgl. vapna. Pripravlja se: za svakih 100 litara vode ozmu 2 kgl. čiste modre galice, koja se posve u prah stuče i tako stučena raztopi u 10 litara topke vode. Te tekućine može se i više pripraviti, pa ostaviti u miru i po potrebi rabiti. Zatim uzme se za svakih 100 litara vode 2–3 kgl. negađenoga vapna, koja se onda u nekoliko litara vode ugasi. Kada je vapno ugađeno, prociđe se kroz sitno rešeto, da ne bude u njemu pješka i smeća. Neobuhno je potrebito cediti ga onda, ako se ima tra strojem skropiti, da ne bi pješak i smeće zateplio luknjice skropila. Na tako priredjeno vapno ulije se onda toliko vode, da bude svezga skupa 90 litara tekućine. Tu vapneni vodi treba prestepato mješati, pa za to vrijeme poslagano ulijevati u nju modru galicu, koja je prije raztopljena u 10 litara topke vode. Tako dobijemo 100 litara smjesa, kojom onda možemo skropiti. Za vrijeme cvitanja neka se tra ne skropi. To nije skropio prije cvjeta, neka to svakako učini odmah poslije cvitanja, jer čim peronospore preuzeve previše maha, te se na liči odvise razširi, neće se skropljnjem onaj isti uspjeh postignuti, kada kada se skropi u prvo vrijeme. Ako bi vrijeme bio vrlo kišovito, nužno bi bilo skropiti i po treći put i to 3–4 nedelje poslije drugoga skropljjenja, pa se za to rabiti takoder 1 i pol kgl. modre galice i 2 do 2 i pol kgl. negađenog vapna, kada što se je rabilo za prvo skropljjenje. Ne bude li kišovito vrijeme, biti će dovoljno dvokratno skropljjenje.

Za jedan rat treba za dva puta skropiti 10 kila modre galice i 13–15 kila negađenog vapna. Uzme li se gašenog vapna, treba ga 25% više.

4. Koju strojevi upotrebljuje se za skropljjenje vinograda? Za skropljjenje rabe skupljene vodice u se razni strojevi. Po dozašnjim izkustvima

najbolje može se to učiniti za to priredjeni strojevi, koji su tako ustrojeni, da ih jedan radnik može napunjene tekućinom okolo nositi i pomoći cievi lišće škropiti. U stroju je mehanizam sa zračnim tlakom, da tekućina što bolje iz stroja ide i da se što bolje škropi. Stroj je ozgor poklopcom poklopacem, da tekućina ne izhlapije. U stroj mora stati najviše 10 do 15 litara tekućine, te teži 6 do 8 kg. Strojevi su od željeza ili od bakra. Bakreni su avakako mnogo bolji, osobito ako se posve od bakra, jer željezni strojevi modra galica brzo isjeđa, te već za koju godinu ne mogu se rabiti. Makar stroj bio od drva, željeza ili od bakra, neophodno je nužno, da se svaki put posje posavke robe dobro očisti i opere, makar radnik samo za nekoliko sati prestane raditi, jer inače vrlo brzo, osobito željezni stroj, od modre galice zahrdja, te malo vremena traje.

Kao najbolju dosegle prokušana štreljalku možemo preporučiti stroj od Fratelli Hallier, stabilimento inecenico u Trentu (Tiroli), koji stoji iz ljeta 17 for., pocinjen 19 for., a bakren 21 for.*

Dobre štreljalke, koje se mogu takodjer preporučiti, načinjene od domaćeg obrtnika iz drva, prodaje tvrdka M. Drucker (prije Bothe) u Zagrebu po 15 for. 50 novčića komad.

Mjesto stroja može se vrlo dobro rati biti i metlica. Radnik naime pribedi štreljaku napunjenu tekućinom tako, da ju može u vrat objesiti, pa ide od tresa do tresa i umacić metlicu u tekućinu, škropi lišće. Takve metlice dobivaju se po 10 do 20 novčića u trgovinama, u kojih se prodavaju rešeta.

Da se tekućina odiše ne raztrese, neka se metlica kad se u tekućinu umoci, svaki put u štafici otrese, prije nego li se tra škropi. Metlice bit će onda bolje aite i manje će se potrošiti tekućine.

Mi toplo preporučamo našim vinogradarom, da ove godine u pravo vreme počnu škropiti svoje vrtove opisanim ovđe načinom, jer je bolje i lakše bolest zaprijeti, nego li lečiti. Lanjskim žalostima iškustvom mogli su se na žalost urjeriti o vrlo štetnih poslijedicima pertusopore, pa mislimo, da je to dovoljno razloga i poticaja, da svim marom i svim načinim uzastope oko liećenja te po načinu vinogradare toli pogibeljne i pogubne bolesti.

Gosp. list.

* Ako budemo još za koje bolje i jestinije strojeve saznali, pribedit ćemo. Fr. Kuralt.

Listnica u redničtvu.

Prijatelj na otoku Cresu. Iskrena hvala na pripisanom. Na spomenuto dopis moralo se kosičta ostrijeva oklizirati, jer se lako napiše a težko za to odgovor. Zahvaljujem Ti unapred za občetano. Najdarčaniji odziv!

Lutrijski brojevi

Dne 26. aprila.

Beč	48	12	10	51	78
Grac	12	42	7	29	88
Temešvar	86	2	52	42	51

Dne 30. aprila.

Brno	63	7	4	82	9
Innsbruck	73	65	74	38	24

Oglas.

Skupština „Gospodarske zadruge“ Karlovacke neće biti u subotu, kao što je oglašeno u prošlošu broju nego u nedelju 4. maja t. g. odmah poslije večernice, dokako u sv. Mateju ODBOR.

Priposlano.*)

Svim mojim prijateljima i neprijateljima, znancem i neznancem, osobito rođenjima i domorocima iz Vrbnika, koji kaže u buduće na mene upraviti bilo kakva pisma, neka te čine pod oznakom „Poste restante“ na poštiji u Kanfanaru, nipošto na poštu u Žminju.

U Žminju 10. aprila 1890.

Nikola Batković,
obč. tajnik.

* Za svati pod ovim naslovom neodgovara Uredničtvu.

Snovlj za obleke.

Peravien in Docking za više dana resne predpisane snovij za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, gasilicu dramatu, telovadice, hrvace.

Sukna za biljardo i igralne mize, ledeni tudi nepromičljiv za lovsku sakiju; pratne snovij, v plasti za potjeranje odg 4 - 12 id. Vrto se dobiti cene po nego kada od in najbolje, trpećne kraljite.

Joh. Štakrofski v Brnu (Brñnn)

Najveća hvala Avstro-Ogrtske. Vkorci franko. Za gospode krojači kujoće i najraznovrsniješi u najlepšim vkoricima. Pošaljite s površjem čet 10 id. franka. Pri mojim stalnog zalogi u vrednosti 200.000 gl. u mrije stvorjeti kupciju se razume ob sebi, da mi ostane mnogo odrežek; ker pa ne morem razpoložiti uvozom, višem tako narocene odrežek rad razaj. ali jih razmenjam s drugim, ali pa vremens donar. Dolgot u ceno treba je napovedati kadar se naroca takse ostanka.

Korespondencija u nemškom, madjarskom, Škotskom, poljskom, italijanskom i francuzskom jeziku.

20-SU 10

Suknene tvari

raskapljile za gotovo ili pouzjetju za jastino cenu i samo dobre vrsti

3.10 m za 1 odjelo samo	for. 3.50
3.10	4.60
3.10	6.80
3.10	12.-
3.10 za kaput fino	15.-
2.10	6.-
2.10 za kaput fino	9-
1.10 . . darovac for. 2.20 - 3.20	-
6.30 . kamgar za prati	for. 2.80

Tvornica i skladište sukna

E. Flusser u Brnu

Dominikanski trg 8.
Uzorci badava i franko.
9-20-13

Ljekarna i drogerija

E. Tomaja

u Zagrebu Ulica 12

Preporuča osobito prokušana ljekarije:

Mazilo proti kostoboljili ili proti rheumatizmu, kalanje i trpanju u kosti, ukočenosti ili grčevom u žilah, boli u kukovil i kričićima, probadanje. Cena 30 novčić.

Sladka voda za kašalj i za prsa ili katar u prsh i pličin, težko disanje, prenudost u grlu. Cena 20 novčić.

Pojačani željezoviti sirup proti slabosti bijedoci, akrofizulaznosti, nemoci. Cena 1 for. Svedska živočiva tintakura (Lehensesenz) ili Svedska kapljice. Ovime se glasovitom sredstvom očišćuju žre i četakenje poježljave željezne i ublažuje glavne bol, olakšava tegnja ili mučnina, tjeru vjetre, otklanja se bol u žličici želodženje grčeve, žilice, zimnice, zavojima ili grčjezu u trbušu. Tko ovi holanstvuje Svedska tintakura ulepšava užinu, zadržava će se zdravje, tjelesna snaga i zaprijeti razne bolesti i potakće. Cena 60 novčić.

Prak za blago ili za masnu svakom grozpodaru vrlo potroban za konjski keh i za kašalj, za koje, volove, krave i svinje zlažnog dižanje, za objedivanje željezne i prohodave, kada se blago napuhaju i neće rado žderati. Kraće davaju od njega viša veličina, konj postaje jači i vatreniji. Cena smotra 45 novčić.

Antiseptična voda za ustne i žube, a kojom se začvršava zubi od kvarenja, za preteće i ublažuje kubobilje, učvršćuje meso oko zubi, razriši kašu ustne sluzi, neugodna dla. I slava 60 novčić.

Obične cinkene željeze sredstva bezplatno Naručbe izvana obavljaju s poštom brzo i ponovo. Tako narudjujte i tri fiole zeta plasman za poštarsku. U mojoj se ljekarni dobivaju sve po novim oglašeno medicinske specijalitete mineralne rode; razne sprate,

Edo Tomaj,
ljekarnik i drogista u Zagrebu,
Ulica 12.

Izdavatelj i odgovorni urednik M. Mađić.

Grana bol, kašalj, krepjavica, preskrust, mrežnjavica, rata, zrplja srca itd. mogu se u kratko vrijeme izličiti tabljnjem

NADAREH

Prendinijevih sladkiša

(PASTIGLIE PRENDINI)

čiš je jutro Prendini, hleb i bekarski u Trstu Veoma poznati vježljivi, propovjednik i Prebdjeli kašljuci noćnic, naravde jutranje krepjavice i gelendži zapaljal neštje kao čudo izazivaju ovih sladkiša.

Ogazka. Valja se parisi od varaliča, koji je pojednostavio. Zato treba vježljiv sačuvati Prendinijevi sladkiši (Pastiglie Prendini) i gladiti krepjavice u gelendži učinak (sakalne) mo, podpis. Škali kroz te sladkiše imu sitnjak na jednoj Strani "Pastiglie", na drugoj "Prendini".

Cena 30 novčić, kutilici zajedno sa zapakom. Prodaju se u Prendinijevi bekarski u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnim bekarskim stanicama.

10-43

Lujgia Ruggier

u Trstu.

Ulica Stari Lazaret br. 28.

2-6

Prima naručbe za svake vrste
Zastava (barjaka), signala,
itd. itd.

Isporučuje točno i jestino, te se
preporuča osobito p. n. občinstvu
in Istre, Primorju i Dalmaciji.

Marijaceljske želudačne kapljice

zvane zdravije pri veličem kašiču.

Neprvenstveno dobrote po posebnu vpliv niklor je potestnosti, slatko zelodes, ako z grla sardini napravljaju, kislem pehanju, koliki, želodčem, katalji, gorenje (travice) pri preobiljaj produkcije alia, raumenici, bluvanju u gojaju, glavobolju (ako je bol zelodes) krđ u zelodes, sabaziju, preobilnosti jedi in pižad u zelodes. Šektenica je z nazakom vred 50 novčića, karličići, Kremser (Kremser).

30-43

Savjeti! Prisava Marijaceljske želodčne kapljice ponazujejo u posnemaju sa mangovrnatim. U znamjezji prisveti mora biti zamotana vsaka steklenica u rdeč omot, provrivena s gornjo vamozne znamezne ter mora biti na vremenu priljenjem poduktu za vraporaz razora tega opomjenjen, da je bil isti tiskan u tiskari p. Gacka-e i Kremser (Kremser).

Marijaceljske želodčne kapljice niso tajno sredstvo. Deli, iz katerih obstoja, ozanjeni so na vsake steklenici priljenenem poduktu za vraporaz.

Pravno Marijaceljske želodčne kapljice i marijaceljske pilule proti začepljaju dobivaju se pravo:

V. Kremser u Lekarni: dr. Vittorio Serravalle al Redentore (glavno skladište); pl. Leitenburg All' Ercol, trikontante; de Leitenburg Edward, alla Salute; A. Praymayer ai due Mori; Prendini Pietro, alla fontana imperiale; Benedetto Saraval All' amarone Trieste; Antonio Suttina, Batt. al Camello; Benedetto Vlah-Minuzzi, dvorska lekarna; Biagetto, all' orso naro. — U Šekani u lekarni: Filipa Ritschela, kao što u svih ostalih lekarah.

J. PSERHOFER'S

Apotheke zum „Goldenen Reichsapfel“

WIEN — Singerstrasse N. 15 — WIEN.

Kričistike, nekad imenovane universale krogljice, zasluiju po vjsci pravici to poslednje ime, kajti obilo je bolezni, pri katerih so pokazale te krogljice svoj izvrstanu učinkovitost. Desjetna sem raziskite so se te krogljice na vse strani, zapisujib jih zdravnik in gotovo je malo družin, v katerih ne bi bilo male zaloge tega domačega pripomočka.

Jedna Skatlatica x 15 krogljicama stane 21 kr., jedena zavitečna skatlatica 1 gld. 5 kr. pri nefrankovani pošiljavi po porijetku 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprije počine, ne treba plačati porto, in stanje: 3 zavitečne kroglice 1 gld 25 kr., 2 zaviteč 2 gld. 30 kr., 3 zaviteč 3 gld. 35 kr.; 4 zaviteč 4 gld. 40 kr., 5 zaviteč 5 gld. 20 kr., 10 zaviteč 9 gld. 20 kr. (Manj, kot jedna zaviteč ne pošilje).

Prosimo, da se izreče zahteva

,J. Pserhoferjeve kričistilne krogljice“

in pariti je, da ima pokrov vrake kričistice iti podpis J. Pserhofer v rdečih plamenih, katerega je videti na navoditi za porabu.

Balzam za ozebljne J. Pserhoferja i posodica 40 kr., prosti poštne 65 kr.

Tropotčev sok, proti kataru, kripavosti, krtečnemu kašljiju itd. 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, kričljica 50 kr., poštne prosti 75 kr.

Balzam za goltanec, i steklenica 40 kr., poštne prosti 65 kr.

Zivljenska esenca (trake kapljice) proti pokvarjenom želodču, slabemu prehujevaju, steklenica 22 kr.

Angležki čudežni balzam, steklenica 20 kr., mala stekleničica 12 kr.

Fijakerski prašek, proti kašljiju itd. i kričljici 25 kr., poštne prosti 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospušju rast laz, kričljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendala, domaće sredstvo proti ranama, ulesom itd., posodica 50 kr., poštne prosti 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bellistrika, izvrstno domaće sredstvo proti podićanicama slabe probave, i zaviteč 1 gld.

Razrez imenovanje izdelkov dobivaju se u drugi farmaceutične specijalitete, ki so bile po vsej svetovskih časopisima označene.

12-12

Raspodjeljanja po poštama se točno odpravljajo proti gotovem ali povzetju.

Pri dopuštanju denarja po poštama nakaznic, stanje porto dotti manj kakor

19-12

Izdavatelj i odgovorni urednik M. Mađić.

Tiskara Delosc.